

Testprotocol – Ahembriox lokdozen voor koninginnen van de Aziatische hoornaar

1. Doel van de proef

Nagaan of **lokdozen geplaatst binnen een straal van 300 m rond een bijenhal** koninginnen van de Aziatische hoornaar aantrekken om een nest te starten.

Subdoelen:

- bepalen **welke plaatsing het meest succesvol is**
- vaststellen **hoeveel lokdozen effectief bezet raken**
- bepalen of **druk op bijenkasten vermindert**

Belangrijk: momenteel is er **nog geen wetenschappelijk bewijs** dat lokdozen effectief zijn voor nestafleiding. Dit protocol is daarom bedoeld als **praktijkexperiment**.

2. Testlocatie

Criteria

- Bijenstand met **minimaal 5 bijenkasten**
- Bijenstanden waar in 2025 in een straal van 500 meter een secundair nest Aziatische hoornaars voorkwam. (kaart bij te voegen)
- Straal van **300 meter rond de bijenhal**

Indeling testgebied

Verdeel het gebied in **4 zones rond de bijenhal**:

- Noord
- Oost
- Zuid
- West

Per zone worden meerdere lokdozen geplaatst.

3. Aantal en type lokdozen

Aanbevolen aantal

- **12 lokdozen per bijenstand**

Verdeling:

Afstand Aantal dozen

50 m 4

150 m 4

300 m 4

Doel: effect van afstand testen.

Type lokdoos:

- **Ahembriox**
-

4. Lokstof (optioneel)

Test 3 varianten:

1. **Geen lokstof (controle)**
 2. **Fermenterende suikeroplossing**
 3. **Bijenproduct (propolis / was geur)**
-

5. Plaatsingscriteria

Lokdozen plaatsen:

- beschut tegen regen
- halfschaduw
- bij voorkeur:
 - bosrand
 - houtkant
 - tuin
 - schuur

Niet plaatsen:

- vlak naast bijenkasten
- in volle zon
- in open veld

Elke lokdoos dient gefotografeerd te worden en te worden vermeld op de GIS kaart.

6. Tijdstip van plaatsing

Plaats lokdozen in periode:

maart – begin april

Dit is wanneer **overwinterde koninginnen** nieuwe nesten zoeken.

Controleperiode:

maart – juni

7. Monitoring

Controle **1× per week**

Te registreren:

Parameter Beschrijving

datum	inspectiedatum
activiteit	hoornaar gezien ja/nee
neststart	bouw begonnen ja/nee
soort	Aziatische / Europese hoornaar/ Andere
afstand	50 / 150 / 300 m
lokstof type	1 / 2 / 3

Foto's nemen bij neststart.

8. Actie bij neststart

Wanneer een nest wordt vastgesteld:

1. locatie registreren
 2. activiteit opvolgen
 3. melden aan bevoegde instantie
 4. nest laten verwijderen door professionals
-

9. Evaluatie van het experiment door het projectteam

Na het seizoen analyseren:

Succescriteria

- aantal bezette lokdozen
- afstand met meeste neststart tav bijenstand
- effect van lokstof

Te berekenen

- percentage bezetting
 - correlatie met hoornaaractiviteit bij kasten
-

10. Veiligheid

- draag **imkerbescherming**
 - nest nooit zelf verwijderen
 - niet openen bij activiteit
-

11. Dataverzameling

Het gebruik van het gedeeld formulier is verplicht.

Het formulier is bedoeld om **wekelijks in te vullen tijdens terreincontroles.**

Je kan dit **printen op A4.**

Veldformulier – Monitoring Lokdozen Aziatische Hoornaar

1. Algemene gegevens

Gegeven

In te vullen

Project / Imkervereniging

Naam waarnemer

Datum controle

Tijdstip

Weer (zon / bewolkt / regen / wind)

Temperatuur (°C)

Locatie bijenhal

GPS coördinaten bijenhal

2. Gegevens lokdoos

Lokdoos ID Afstand tot bijenhal Richting Hoogte ophanging Type lokstof

50 m / 150 m / 300 m N / O / Z / W

Geen / Suiker / Bijenproduct

3. Observatie tijdens controle

Lokdoos ID	Activiteit hoornaar	Soort gezien	Nestbouw	Andere insecten	Foto genomen
	Ja / Nee	Aziatische / Europese / Andere (indien gekend: soort:)	Ja / Nee	Ja / Nee	Ja / Nee

4. Detail observatie (indien activiteit)

Lokdoos ID	Aantal hoornaars gezien	Gedrag	Nestgrootte	Activiteit frequentie
		Inspectie / Bouw / In- en uitvliegen	Begin / Klein / Middel	laag / middel / hoog

5. Actie bij neststart

Lokdoos ID Datum vastgesteld Meldingsplatform Actie

gemeld / opgevolgd / verwijderd

6. Observaties rond bijenhal

Parameter	Waarneming
Aziatische hoornaars bij kasten	Ja / Nee
Aantal gezien	
Gedrag	jagen / rondvliegen / inspectie
Bijenstress	laag / middel / hoog

7. Opmerkingen

Vrij veld voor extra observaties:

- veranderingen omgeving
 - beschadigde lokdoos
 - predatie
 - weersinvloeden
-

Geef elke lokdoos een **duidelijke code**:

- LH-01
- LH-02
- LH-03

en markeer de locaties op de kaart.
